ମନ୍‌ଲେନ୍‌ ବେର୍‌ମାଲେନ୍‌

ଆମ କଥା

ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର

ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ବେର୍‌ନାଲେନ୍

ଆମ କଥା

ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ବେର୍‌ନାଲେନ୍ (ସଉରା) ଆମକଥା

ଲେଖକଗଣ	ଶ୍ରୀ ଦଣ୍ଡାସି ଶବର, ଶ୍ରୀ ବୈଶାର ଶବର, ଶ୍ରୀ ରାଇଦାସ ଶବର, ଶ୍ରୀ ପୁର୍‌ଥା ଶବର, ଶ୍ରୀ ଦିଗମ୍ବର ଗମାଙ୍ଗୋ ଓ ଶ୍ରୀ ୱାରନାଇବିକ ଗମାଙ୍ଗୋ
ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ	୧୯୯୮
ପ୍ରକାଶନ ସଂଖ୍ୟା	ଏସ୍. ଆର୍. ସି. - ୫୬/୮୬
ପ୍ରକାଶକ	ଡଃ ବିମଳେନ୍ଦୁ ମହାନ୍ତି, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର, ଓଡ଼ିଶା, ରାଜ୍ୟ ଜନଶିକ୍ଷା ଭବନ, ୟୁନିଟ୍ - ୫, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧
ମୁଦ୍ରାକର	ଭୋଳାନାଥ ପ୍ରେସ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୧୦
ମୂଲ୍ୟ	ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ପଚାଶ ପଇସା ମାତ୍ର

MANLEN BERNALEN (Soura) Amakatha

Written by	Sri Dandasi Sabar, Sri Baisar Sabar, Sri Raidas Sabar, Sri Purtha Sabar, Sri Purtha Sabar, Sri Digambar Gamango, and Sri Warnaibic Gomango
New Edition	1998
Publication No.	S.R.C. 56/89
© Published by	Dr. Bimalendu Mohanty, Director, S.R.C. for Adult Education Orissa, Janasikha Bhavan, Unit-5, Bhubaneswar-751 001
Printed at	Bholanath Press, Bhubaneswar - 10
Price	Rupees five and fifty paice only.

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ସିଇଂଲେନ୍

ଆମ ଘର

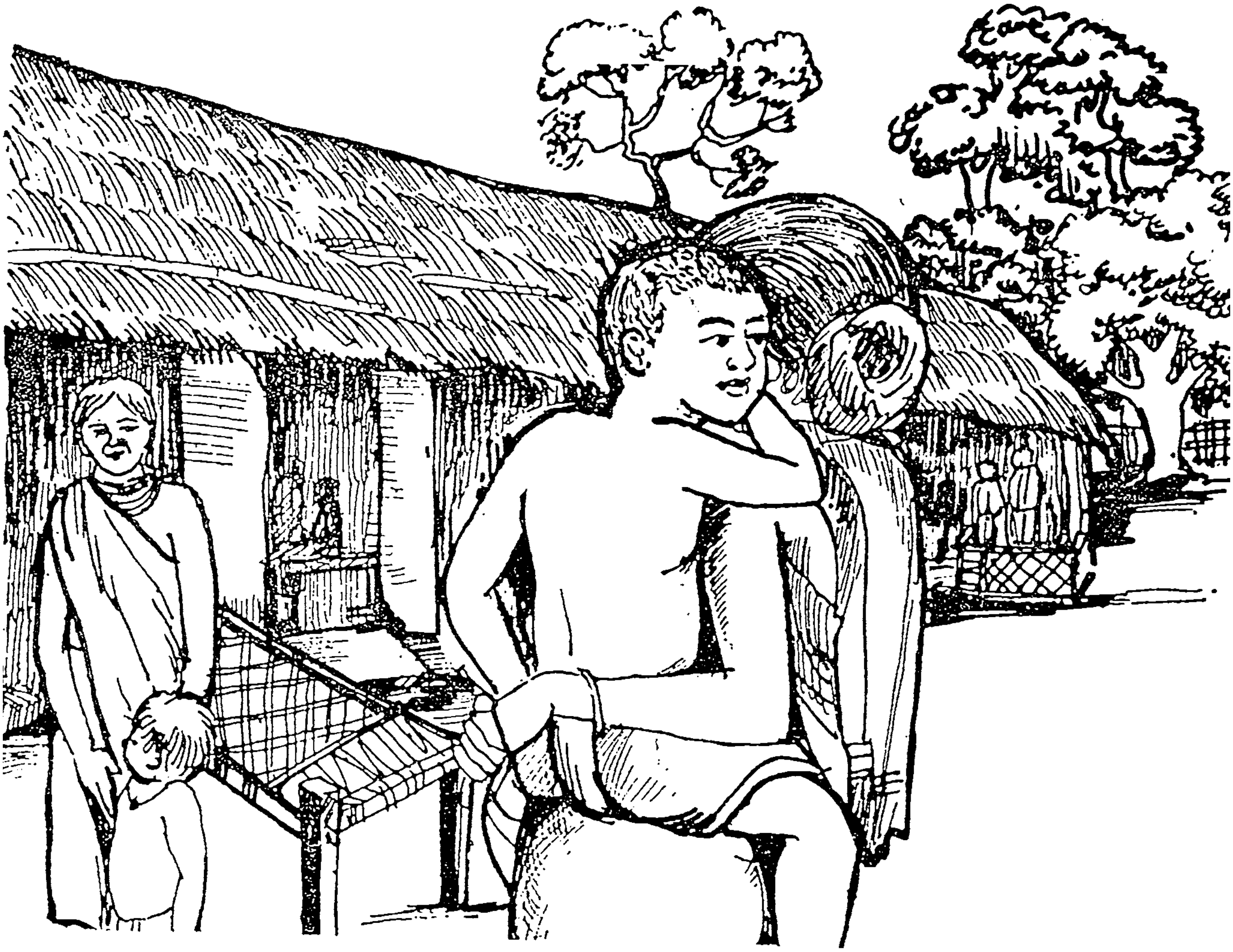

ମନ୍‌ଲେନ୍ ସିଇଂଲେନ୍ ରୁଆଙ୍‌ପୁରା

ଆମ ଘର ସରଗପୁର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ କୁଡୁମିଲେନ୍

ଆମ ପରିବାର

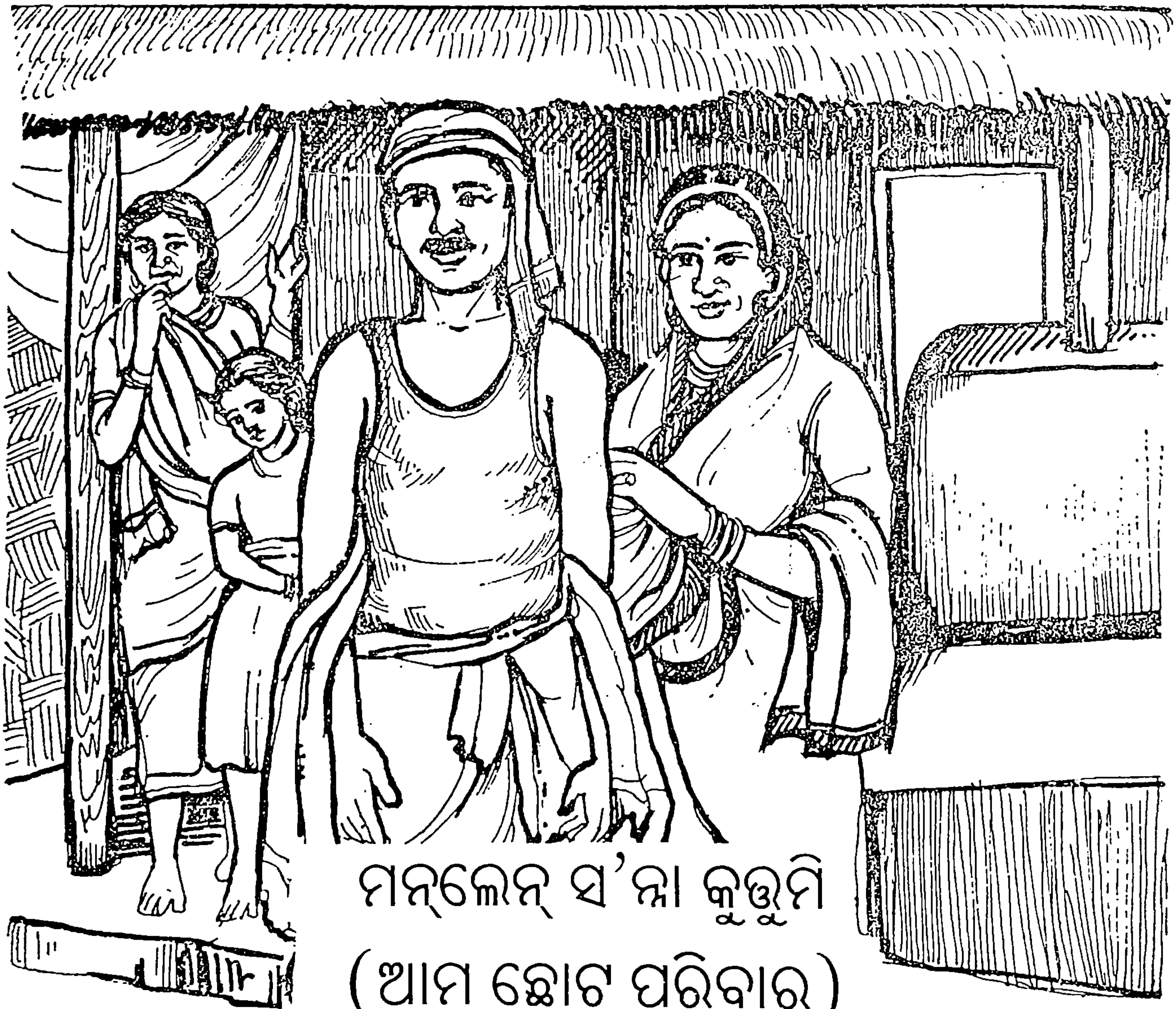

ମନ୍‌ଲେନ୍ ସ'ନ୍ନା କୁଡୁମି

(ଆମ ଛୋଟ ପରିବାର)

ସର୍‌ଡ଼ାଗାମ୍ ଆଡ୍‌କୁଡିନ୍ନାବା

(ସ୍ନେହ ଶରଧାରେ ରହିବୁ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

କ-ନିଃ ଗର୍‌ଜାଙ୍‌ଲେନ୍

ଏଇ ଆମରି ଗାଆଁ

କ-ନିଃ ଗର୍‌ଜାଙ୍‌ଲେନ୍

(ଏଇ ଆମରି ଗାଆଁ)

ଗରଜାଙ୍‌ଲେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଡ଼କୁବା

(ଆମ ଗାଆଁର ସୁନାମ ରଖିବା)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍ଲେନ୍ ଗନୁ ଗୁ-ଆଲ୍ଲେନ୍ ④

ଆମ ବାଡ଼ି ବଗିଚା

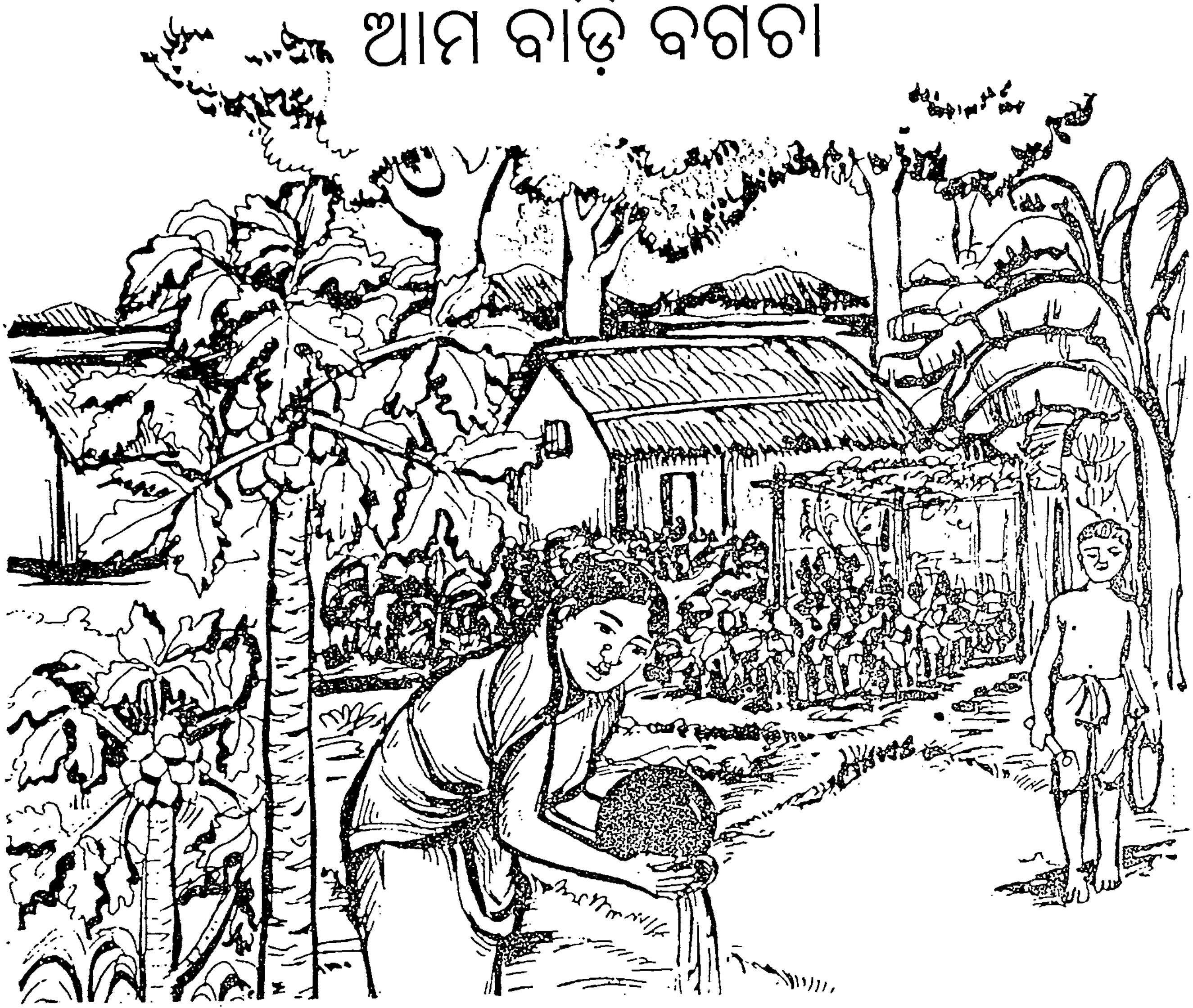

କରୋଙ୍ ଆଙ୍ଗୋଲ ଲୋଙ୍ଲେନ୍ ବେଗ୍ଡ଼ା

ବେଗ୍ଡ଼ା ତାର୍ବା ଗୁଉର୍ନେବ୍ଜି ଆ'ଗୁବା ।

(ଆମ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଫୁଲ ଗଛ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ

ପ୍ରକାର ଫଳଗଛ ଲଗାଇବା)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବାରାଁ ତାସାଲେନ୍

ଆମ କାମଦାମ

ଏର୍‌ଇସତାଲିମ୍‌ବି ବାରାନ୍
ଆତୁବ୍‌ବା ଅର୍ଜେଲେ ପାଙ୍‌ଲେ
ବଂସାଗାମ ଆମେଙ୍‌ନବା ।

(ଅଳସୁଆ ନ ହୋଇ କାମ କରିବା
ରୋଜଗାର କରି ସୁଖେ ଚଳିବା)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବଂସା ଗା'ଲେ ବଂସାଆ'ଡକୁନବା

ଖାଇବା ଭଲ ରହିବା ଭଲ

ବଂସାଗାଲେ ବଂସା ଡକୋଲେନ୍ ବେନ୍‌ଡ଼େଂ

ରୋଗା ଆଡ଼ୋୟାୟ୍ ।

ଭଲଖାଇ ଭଲ ରହିଲେ ରୋଗ ହେବନାହିଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ଡଅଙଲେନ୍

ଆମ ଦେହ-ପା'

ଡଅଙଲେନ୍ ସାଗାଲଲିବିନ୍‌ଡେନ୍ ଆରୋଗାୟାୟ ।

ସାବଧାନରେ ଚଳିଲେ ରୋଗ ହୁଏ ନାହିଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପସିୟ୍ଲେନ୍ଜି
ମନ୍ଲେନ୍ ଆୟଂବାଜି

ଆମ ପିଲାଙ୍କୁ ଆମେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା

ୟଙ୍ଲେ ବେନ୍ଣ୍ଡେଂ ବଂସାଡେତାୟ୍

ସବିୟଁ ଗଲମ୍ତବେ ।

ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଭଲ ହେବା

ସବୁ କଥା ଜାଣି ପାରିବା

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆଲନ୍‌ଜଡ଼ାଲେନ୍
ଗାଡାନ୍ ବର୍‌ରୁଲେନ୍

ଆମ ନଈ ନାଳ ବଣ ପାହାଡ଼

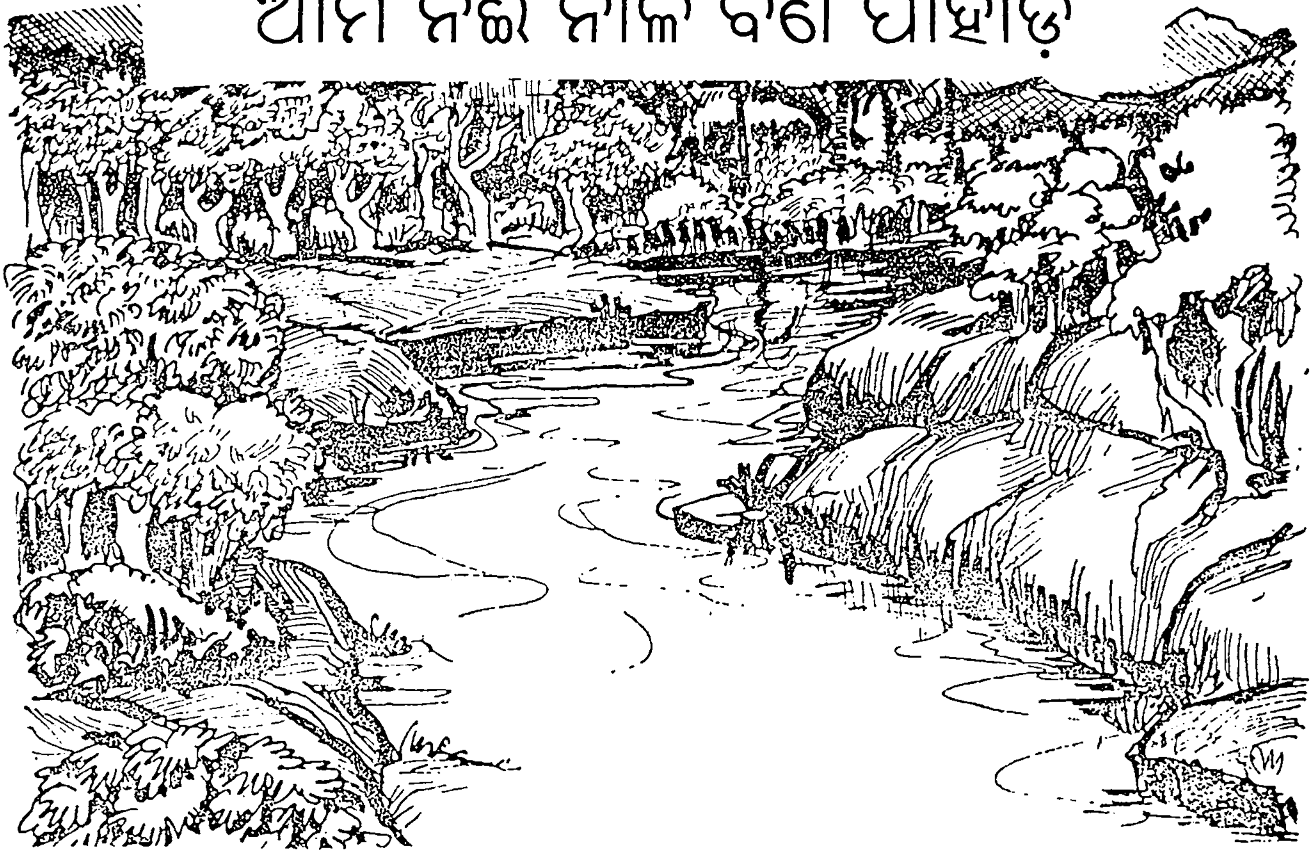

ଜଡ଼ାଡ଼ାଁ ଆଲ୍‌ଡ଼ାଁ ଡଂଙ୍‌ଲେ ସ୍ର-ବାଲେଙନ୍
ପନ୍‌ରାସେ ଆପାସିବା ।
(ନଦୀ ପାଣି ନାଳପାଣି ବିଲରେ ମଡ଼ାଇ ଫସଲ କରିବା)
ଗାଡ଼ାନ୍ ବର୍‌ରୁ ଡକୁଲେଣ୍ଟେଂ ସବିଙ୍‌ଞାତବେ ।
(ବଣ ପାହାଡ଼ ରହିଲେ ସବୁ ପାଇବା)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ବାରାଲେନ୍

ଆମ କାମ

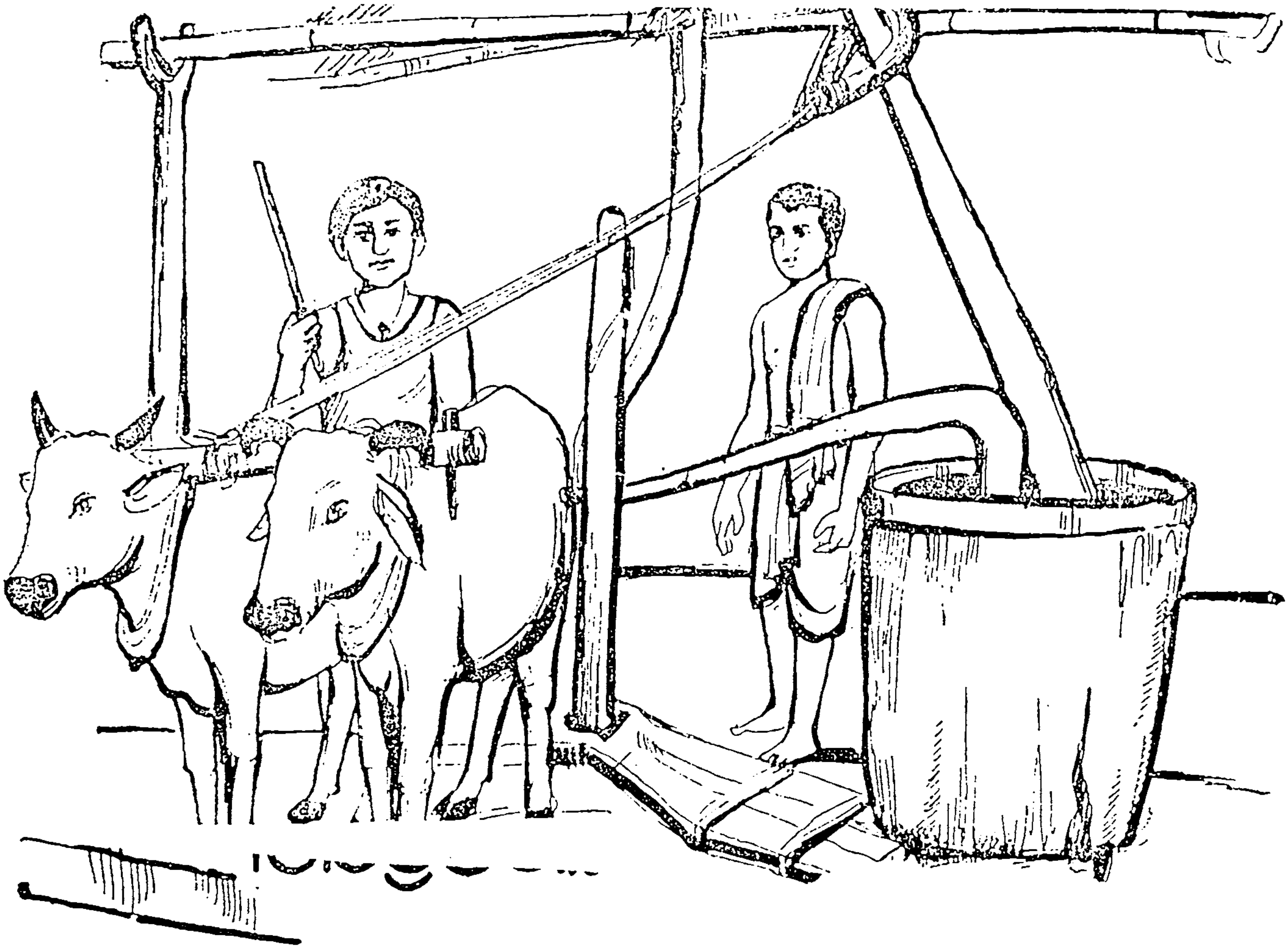

ମନ୍‌ଲେନ୍ ଡା-ଗାନ୍ ଗନୁର୍ ସେଁ-ବାଲେ ବାରାନ୍
ଆତୁବ୍‌ବା । ସବିଂ ପାନ୍‌ରାସେ ଆ-ପାଛେବା ।
(ଆମେ ଖରା ବର୍ଷା ସମ୍ଭାଳି କାମ କରିବା,
ସବୁ ଫସଲ ଅମଳ କରିବା ।)

Digitized by PPRACHIN, SOA

କ-ନିଡ଼େଶାଲେଙନ୍
ମନ୍‌ଲେନ୍ ସବିଂଆ-ବୟ୍‌ନି
ଏ ଦେଶରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସମାନ

ଭାରତନ୍ ଡେସାଲେଙ୍‌ନ୍ ଜ୍ରମ୍ ଡେଲାୟ
କାକୋଙ୍ ତନାନ୍ ଆବୟନି ଡେଲାୟ୍ ।
(ଆମେ ଭାରତ ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ହେଲୁ,
ଭାଇଭଉଣୀ ଏକାଠି ହେଲୁ ।)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍‌ଲେନ୍ ପୁର୍‌ପୁର୍‌ଲେନ୍

ଆମ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

ମନ୍‌ଲେନ୍ ପୁରପୁର୍‌ଲେନ୍ ଆପୁର୍‌ପୁର୍‌ନବା
ପାଡ଼ାଁନ୍ ଆପୁର୍‌ପୁର୍ ବଂସାଗାମ୍ ଆଗିୟ୍‌ବା
(ଆମେ ଆମ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ କରିବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପର୍ବକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏ- ୮

ଗର୍‌ଜାଙ୍‌ଲେନ୍ ଆ-ଲ
(ଗାଁର ନଦୀ)

ଆ- ।
ହଳନ୍ତ -\

ଗ ର ଜ ଅ ଆ ଙ ନ ଲ ଏ

ଗ ଗରଜାଙ୍ (ଗାଆଁ)
ର ର'ଗ (କାନ୍ଦୁଲ)
ଜ ଜେଏ (ରଙ୍ଗ)
ଅ ଅ'ଲା (ପତ୍ର)
ଗର୍‌ଜାଙ୍‌ଲେନ୍ ଆ-ଲ
(ଆମ ଗାଁର ନଦୀ)

ଆ ଆ'ଲ (ନଦୀ)
ଙ ଆଙ୍‌ଲ (କାଠ)
ନ ଅନାଲ୍ (କୁଟୁଣୀ)
ଲ ଲଙ୍‌ଲଙ୍ (ସାହି)
ଏ-୮ ଏଙ୍‌ଜେଙ୍ (ଗୋଡ଼ମୁଦି)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଇର୍‌ନା ବା°ସା କୁଉମି
(ଇର୍‌ନାର ସୁଖୀପରିବାର)

ଇ - ͡
ଉ - ͜

ବ ସ କ ତ ମ ଇ ଉ

ବ — ବା'ଗୁ (ଦୁଇ)
ସ — ସାରୁ (ସାରୁ)
କ — କମ୍‌ବୁଙ୍ (ଘୁଷୁରୀ)
ତ — ତାଙ୍କୁ (ଆମ୍ବଟାକୁଆ)
ମ — ମାରା (ମୟୂର)
ଇ — ଇତ୍‌ତାଇ (ଆସିବି)
͡ — ସିଇଂ (ଘର)
ଉ — ଉମାନା (ଗାଧୋଇବା)
͜ — ଗୁଙ୍‌ଗୁ (ଗୁହାଳ)
° — ତା°କା (ଟଙ୍କା)

ମନ୍‌ଲେନ୍ ବା'ଗୁ ସିଇଙ୍
(ଆମର ଦୁଇଟି ଘର)

ମନ୍‌ଲେନ୍ କମ୍‌ବୁଙ୍ ଆ'ଲେଲାଇ
(ଆମେ ଘୁଷୁରୀ ପାଳିଛୁ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଞାଁକମ୍ - ୩

ପାଠ - ୩

ଶଗ୍ଡାମର୍
(ଶଗଡ଼ିଆ)

ଶ ଡ ଐ ହ

ଶ	ଶଗ୍ଡ଼ାମର୍	ଶାଙ୍ଶାଙ୍	ଶାକୁଡ଼ା
	(ଶଗଡ଼ିଆ)	(ହଳଦୀ)	(କାଙ୍କଡ଼)
ଡ	ଡାଆ'	ଡାଙ୍ଗୁ	ଡାବୁଡ଼ି
	(ପାଣି)	(ବାଡ଼ି)	(ମାଟିରେ ରାନ୍ଧିବା ପାତ୍ର)

ଐ ଐ'ଗୁଲ (ଠାରିକରି ଡାକିବା)

ହ ହାରିଂକିତୁଂ (ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ)

ଶୁକୁ ଶଗ୍ଡ଼ାମର୍ ଆନି ବୁଡ଼ିଡ଼ମ୍ ।

(ଶୁକୁ ଶଗଡ଼ିଆ, ସେ ଚାଲାକ୍)

ଶଗ୍ଡ଼ା ଲେଙ୍ନ୍ ଆଙ୍ଲ ପାଙ୍ତେ ।

(ଶଗଡ଼ରେ କାଠ ବୁହେ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଓୟୋଙ୍ଗନ୍ ଆ-ତାର୍

(ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକ)

ଓ ୟ ଉ ୬ ।

ଓ - ୬ । - ଓୟୋଙ୍ଗନ୍ (ସୂର୍ଯ୍ୟ)

୬ । - ଜୋଜୋ (ଅଜା)

ୟ - ଆୟ (ମାଛ)

ଉ - ଉଆଙ୍ (ବାପା)

ଓୟୋଙ୍ଗନ୍ ମନ୍ଲେନ୍ ତାଆରନ୍ ତିଇ'ତାୟ୍
ଓୟୋଙ୍ଗନ୍ ତାଆରନ୍ ବାତିନ୍ ଆରାନିବ୍ ମେଙ୍ତେ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆମକୁ ଆଲୋକ ଦିଏ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋକ ଦ୍ୱାରା ଗଛ ବଞ୍ଚି ରହିବ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

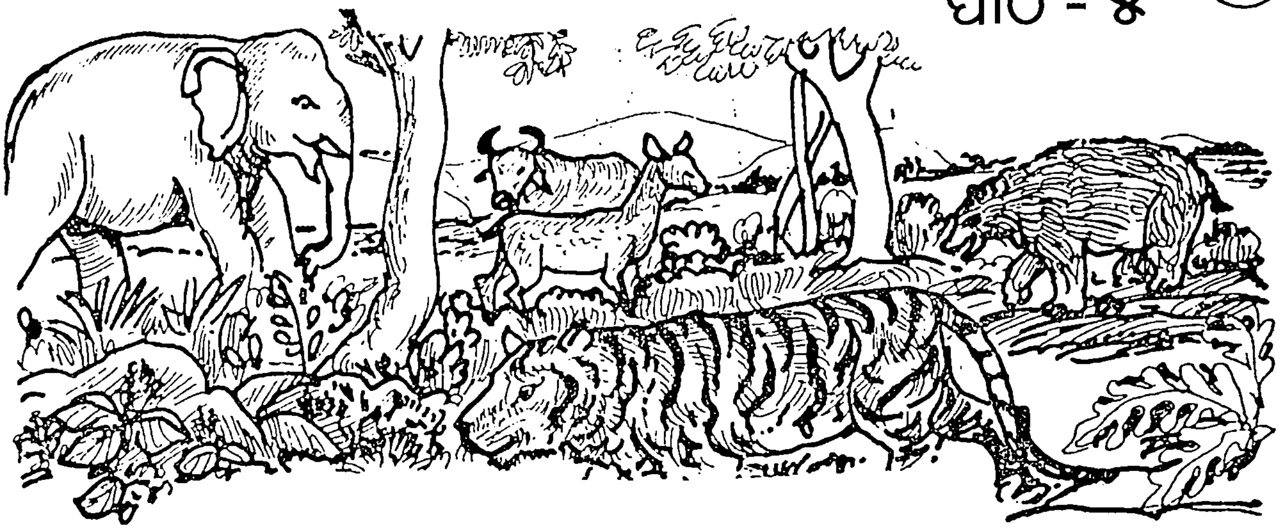

ମନ୍‌ଲେନ୍ ଯିଉ ଯେନୁଙ୍‌ତର୍

(ଆମ ଜୀବଜନ୍ତୁ)

ଚ ଝ ଳ ପ ଯ

(ଚ) ଚେଂତୁଂକୁମ୍ (ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା)

(ପ) ପଂପର୍ (କାଗଜ)

(ଝ) ଝଆଁ (ଧନୁ)

(ଯ) ଯା'ଆ (ସାପ)

(ଳ) ଳ(ଲ) ଳବ (ମାଟି)

ଲାର୍‌ଡ଼ି (କପା)

ଚେଂତୁଂକୁମ୍ ସଅଡମ୍ (ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା ଗନ୍ଧାଏ)

ଝଆଁ ଝମ୍‌ବା (ଧନୁଧର)

ପଂପର ଲେଙ୍‌ଇ'ବା (କାଗଜରେ ଲେଖ)

ଯା'ଆଡନ୍ କାଂଡୋନ୍ ଯୋମ୍‌ତେ (ସାପ ବେଙ୍ଗ ଖାଏ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଋ

ଋଷି
(ଋଡ଼ା)

ଔ

ଔଷଧ
(ରେଗମ୍)

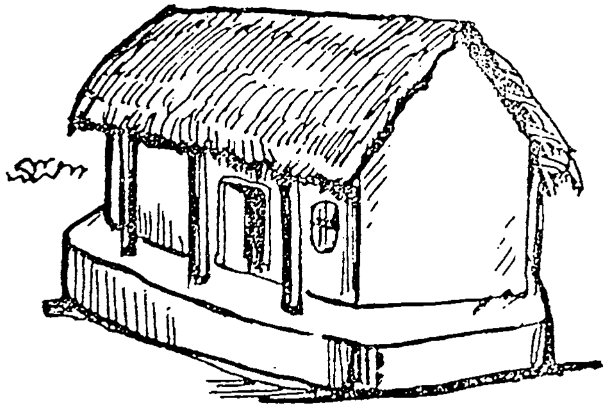

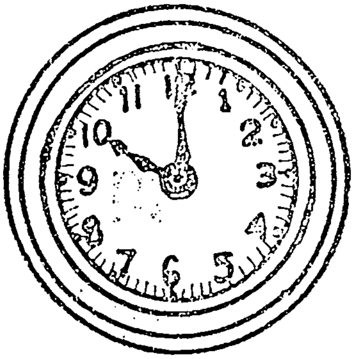

ଘ

ଘର
(ସିଇଂ)

ଘଡ଼ି
(ୱାଚି)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଝ

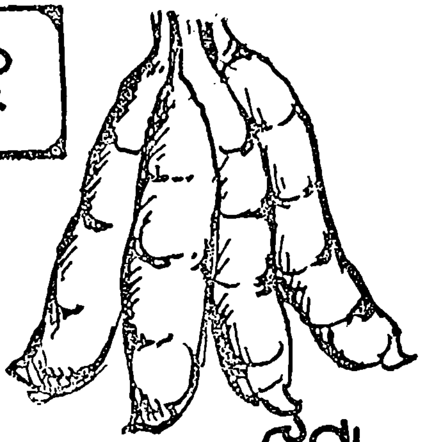

ଝଟା
(ଆଗ୍‌କଲ୍)

ଝରକା
(ଜିଁରଂଷଙ୍)

ଟ

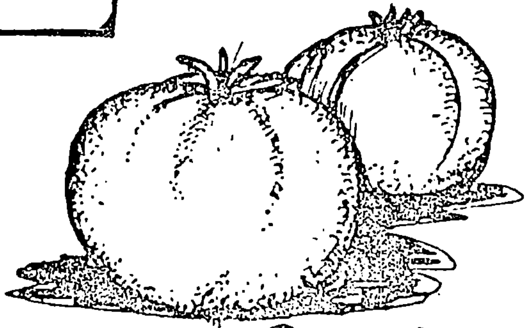

ଟମାଟୋ (ସିମାତାୟ୍)

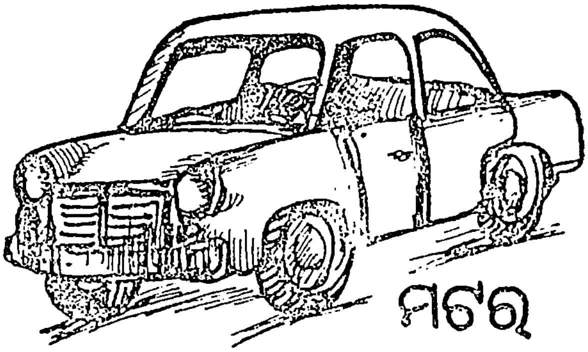

ମଟର
(ମଟେର୍)

ଠ

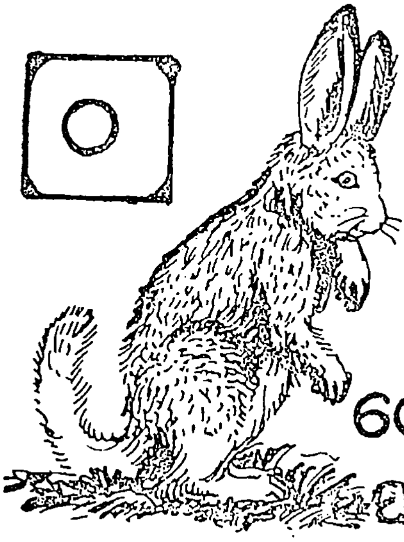

ଠେକୁଆ
(ଘଂଜେର୍)

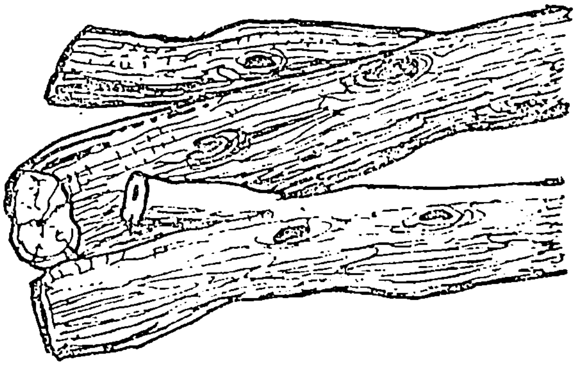

କାଠ
(ଆଗ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଣ

ବଣ
(ଢୁଲବ୍)

ପଣସ
(ପଡ଼୍ସା)

ଥ

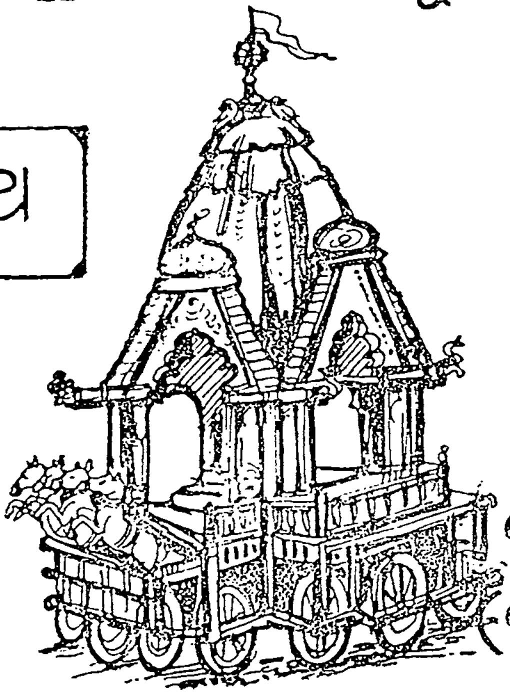

ରଥ
(ର'ଢା)

ଥଣ୍ଟ
(ଢଅଁଢ଼୍)

ଦ

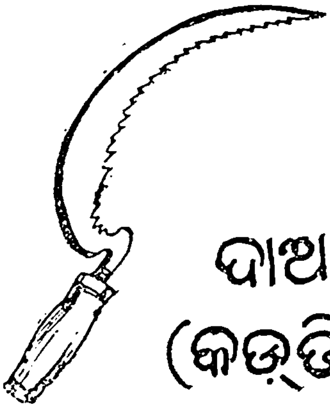

ଦାଆ
(କଡ଼୍ତି)

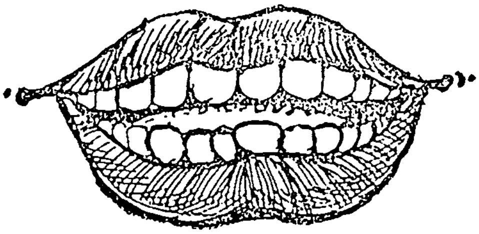

ଦାନ୍ତ
(ଜାଇ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଧ

ଧାନ
(ସ୍ରୁ')

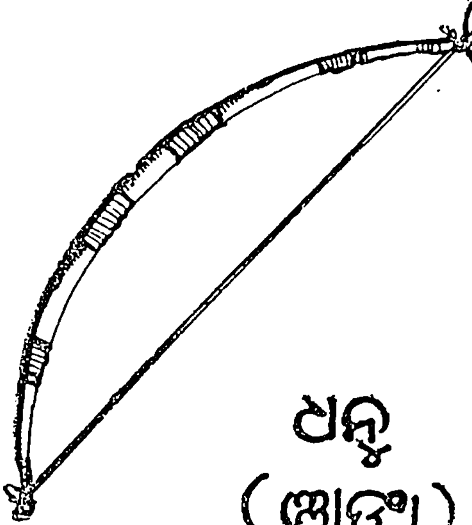

ଧନୁ
(ଛାଙ୍ଗା)

ଫ

ଫଳ
(ଜ'ଅ)

ଫୁଲ
(ତା'ର୍ବା

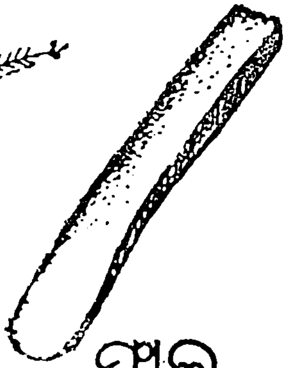

ଫାଳ
(ଆର୍ରଲ୍ଲଂ

ଭ

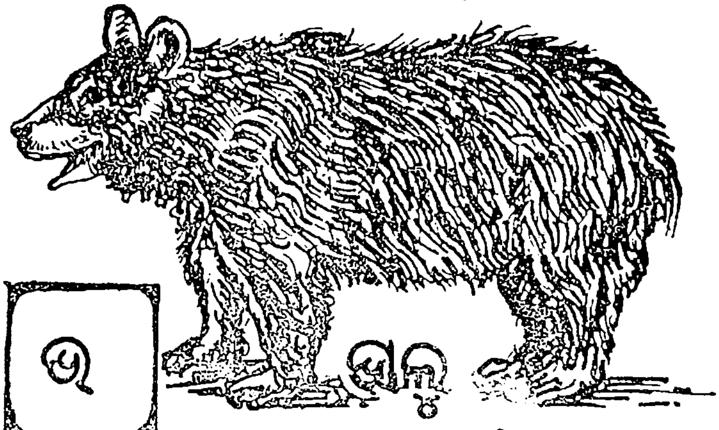

ଭାଲୁ
(ସାଲୁଆ)

ଭାରତ
(ଭରତଂ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଷ

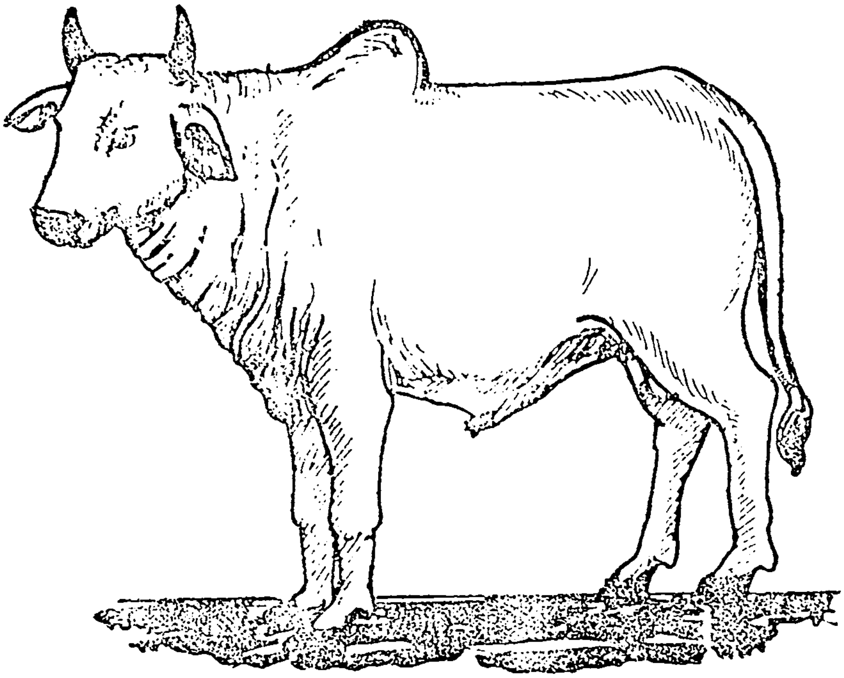

ଷଣ୍ଢ

(ଷଂଢ଼)

କ୍ଷ

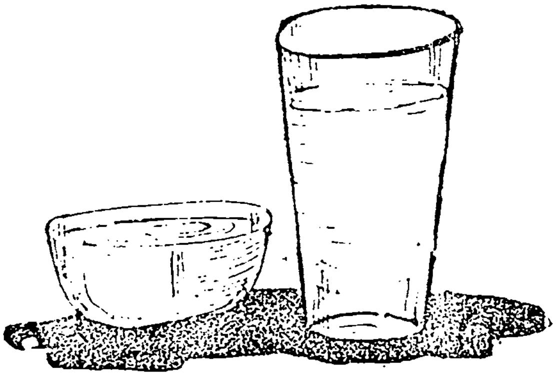

କ୍ଷୀର

(ଆଡୁ)

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ,

ହାତ — ସି'ଇ
ଗୋଡ଼ — ଜିଇଂ
ଆଖି — ମ'
କାନ — ଲୁଉ
ପାଟି — ତ'ଅ
ପେଟ — କଂପୁଂ
ମୁଣ୍ଡ — ବ'ଅ'
ନାକ — ମୁଁଉ

ପାଠୋପକରଣ

ବହି — କ'ଂବଲ୍
ସ୍ଲେଟ୍ - ପା'ତା
କଲମ — କଲମ୍
ପେନ୍ସିଲ୍ — ପେନ୍ସିଲ୍
ଖାତା — କାତା
ଖଡ଼ି — ଖଡ଼ି

ସାତ ବାରର ନାମ

ରବିବାର — ଝଂତାର୍
ସୋମବାର — ଗା'ଇତାର୍
ମଙ୍ଗଳବାର — ଲପ୍ତାର୍
ବୁଧବାର — ରାଏତା'ର୍
ଗୁରୁବାର — ଡା'ତାର୍
ଶୁକ୍ରବାର — ଉତ୍ତାର୍
ଶନିବାର — ଆର୍ତାର୍

କେତୋଟି ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଜିନିଷ

ଚାଉଳ — ରୁଁକୁ
ଡାଲି — କାପୁସାଂ
ଧାନ — ସ୍ର
ପଖାଳ — ତାର୍ଡ଼ାକୁଲ୍
ଭାତ — କୁଡୁ
ତରକାରୀ — ତନଙ୍ଗଲ୍
ତେଲ — ମିଅଲ୍

Digitized by PPRACHIN, SOA

କେତୋଟି ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଗ

ତୁମର ନାମ କ'ଣ ?	ଆମନ୍ ଆଞ୍ଜିଂ ନମ୍ ଏତିନ୍ ?
ତୁମର ବାପାଙ୍କ ନାମ କଅଣ ?	ଉଆଙ୍ଆଞ୍ଜିଂ ଏତିନ୍ ?
ଘର କେଉଁଠି ?	ସିଇଂ ବେନ୍ ଉଆଂ ?
ଗାଁର ନାମ କ'ଣ ?	ଗରଜାଙ୍ ଆଞ୍ଜିଂ ଏତିନ୍ ?
ତମେ କେଇ ଭାଇଭଉଣୀ ?	ଆଂ ବେଙ୍ ତିଜିଂ ଓବାୟା'ଇ ?
ପାଠ ପଢୁଛ ?	ଞ୍ଜାକମାଂ ଞ୍ଜାଂତିନ୍ପ ?
ନାମ ଲେଖି ପାରିବ ?	ଆୟୁଂବେନ୍ ଆଗଲଂତ'ପ ଇଲେ ?
ବାପା କ'ଣ କରନ୍ତି ?	ଉଆଙ୍ ଇତିନ୍ ଲୁଙ୍ତେ ?
ତମେ ହଳ କରକି ?	ଆମନ୍ ରାଅଙ୍ ତାଙ୍ଲେନପ ?
ତମେ କେମିତି ଚଳୁଛ ?	ଆବେଙ୍ ୟାଂଗାଂ ମ୍ରେଂ ନାଦିନ୍ ?

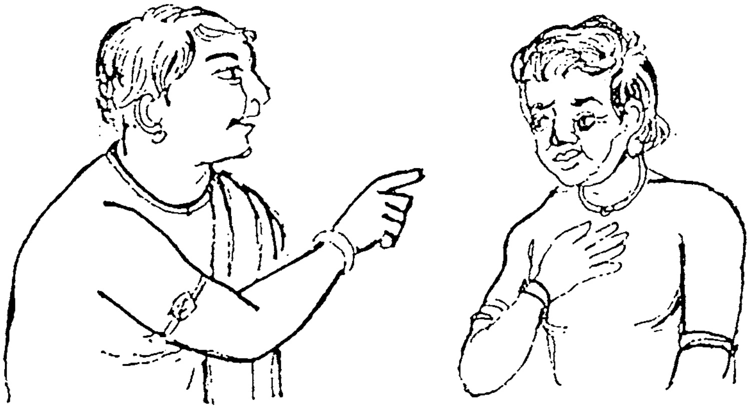

Digitized by PPRACHIN, SOA

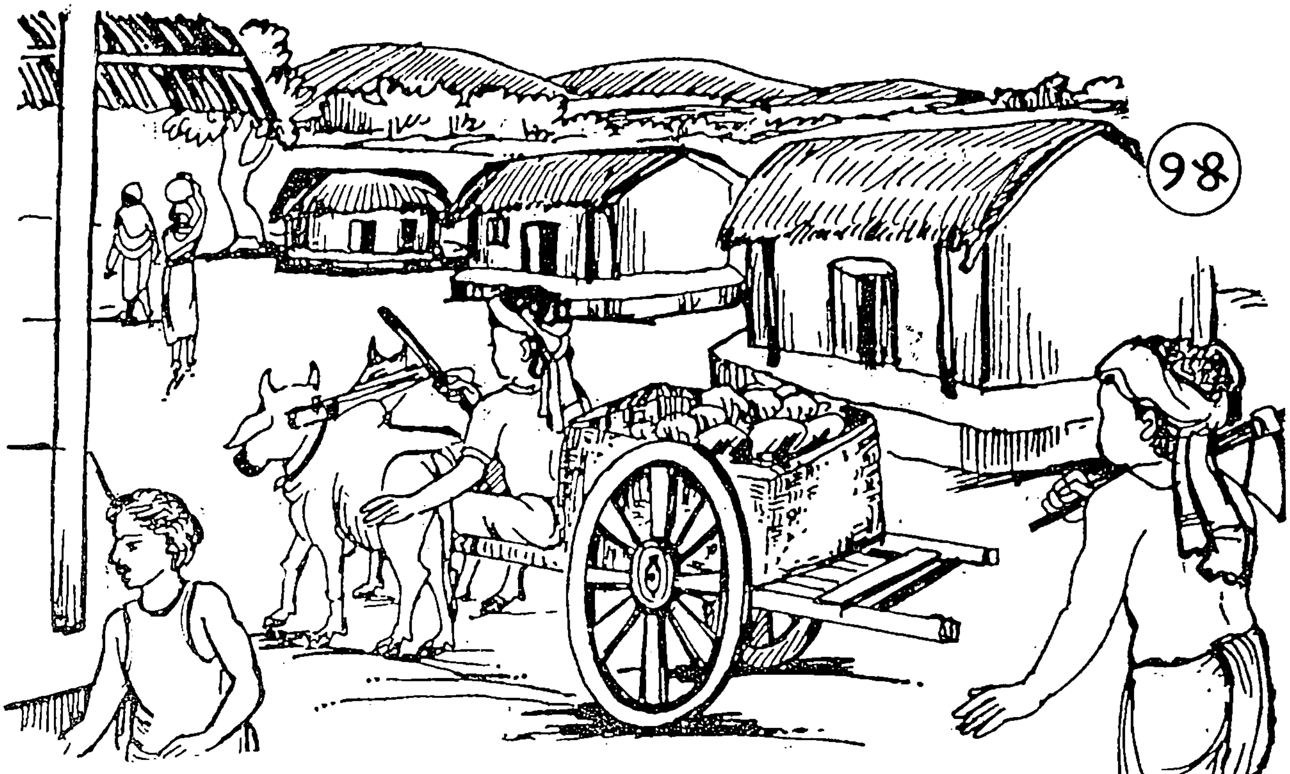

ଗରଜାଙ୍ ଆ-ଶଗଡ଼ାମର୍ ସୁକୁ

ଗର୍ଜାଙ୍ ଲୋଙ୍ଲେ ସୁକୁ ଲଗି ଆବୟ୍ ମନ୍ରା ଡକୁଲ୍ଲେ । ଆନିନ୍ ଲ୍ଲୁବ-ସିମୁଇଞ୍ଜା ଆ’ଡ଼କୁୟବ୍ । ବଡ଼ିନା ବି.ଡ଼ି.ଓନ୍ ଗର୍ଜଙ୍ ଇୟାନ୍ଇୟଲେ ସୁକୁ ଆଡଙ ଗୁୟେଁତେ । ଆନିନ୍ ଇୟାନ୍ ଇୟ୍ଲେ ବି.ଡ଼ି.ଓନ୍ ଆଡ଼ଙ୍ ଲେମେତାଙ୍ । ବି.ଡି. ଓନ୍ ସୁକୁ ଆଡ଼ଙ୍ ଗାମେତେ ଆମନ୍ ଶଗଡ଼ା ବୋଙ୍ତେଲ୍ ଲ୍ଲୁବସିମୁ ଡ’କୁପ ? ସୁକୁ ଗାମେତେ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାତେ ସମୟ ବି.ଡ଼ି.ଓନ୍ ଗାମେତେଁ, ଆମନ୍ ଆଡ଼ଙ୍ ଶଗଡ଼ା ବୋଙ୍ତେଲ୍ ଆସଙନ୍ ତୁରୁ ଆଜାରା ତ’ଡଙ୍କା ରିଡ଼ା ୟାଙ୍ତେ । କତି ଆ’ରିଡ଼ା ଆ’ସୁଞ୍ଜିବିଙ୍ ଲୋଡ଼ାତେ’ ଙ୍କତି ଉନ୍ଶ୍ରେଙ୍ଡେତେ । ଙ୍କନି କାମ୍ଧାରି ଆ’ରିଡ଼ା ଗନାମ୍ଡେତେ । ସୁକୁ କନି ଆରିଡାଲୋଙ୍ ଶ’ଗଡ଼ା ବୋଙ୍ତେଲ୍ ଇଁୟେତେଁ । ଆନିନ୍ କତି ଆ’ଶଗଡ଼ା ଲୋଙ୍ ଇତା’ ଲ୍ଲୁବ ଆରେଙ୍

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆଡୁଙ୍‌ଲେ ଲେବୁନ୍ ଅର୍‌ଜେୟେତେଁ ବାରନ୍ ସର୍‌ଡ଼ା
ଗାମ୍ ଡକ୍କୁନେଁତେ । ଆନିନ୍ ଗିଜାଙ୍‌ଗିୟଲେ ଗରଜାଙ୍ ମର୍‌ଜି ବାର୍‌ଜି
ବାରନ୍ ଏଓଗାଙ୍ ତବ୍‌ବଲେଜି ।

ଗାଁ'ର ଶଗଡ଼ିଆ ସୁକୁ

ଆମ ଗାଁରେ ସୁକୁ ବୋଲି ଜଣେ ଲୋକ ଥିଲା । ତାର ଜମି-ବାଡ଼ି କିଛି ନ ଥିଲା । ଦିନେ ବି.ଡ଼ି.ଓ ଗାଁକୁ ଆସି ସୁକୁକୁ ଡାକିଲେ । ସେ ଆସି ବି.ଡ଼ି.ଓଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲା । ବି.ଡ଼ି.ଓ କହିଲେ ସୁକୁ, ତୁମର ଶଗଡ଼, ପୋଢ଼, ବିଲବାଡ଼ି ଅଛି କି ? ସୁକୁ କହିଲା, କିଛି ନାହିଁ । ବି. ଡ଼ି.ଓ କହିଲେ, ତୁମକୁ ଶଗଡ଼ ପୋଢ଼ ଲାଗି ଛଅ ହଜାର ଟଙ୍କା ଋଣ ଦିଆ ହେବ । ତାହା ସୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଛାଡ଼ କରାଯିବ । ଏହାକୁ (ବେଣ୍ଡଲ୍ ଲେବଲ୍) ଖମ୍ବାରି ଋଣ କହନ୍ତି । ସୁକୁ ଏଥିରେ ଶଗଡ଼ ପୋଢ଼ ଆଣିଲା । ସେ ସେହି ଶଗଡ଼ରେ ଇଟା, ମାଟି ପଥର ବୋହି ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କଲା । ଖୁସିରେ ଚଳିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଗାଁର ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଋଣ ଆଣିଲେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବାଗୁ ବନୋୟାଁଙ୍

ସୋମ୍ବରାଣ୍ଡ ମାଙ୍ଗଡ଼ା ବାଗୁନ୍‌ଜି ଜଡ଼ାସିୟ ବୋୟାଁଙ୍‌ଜି । ସୋମ୍ବରା ସବିୟଡ଼ିନା ତନ୍‌ଜି ତେନେ । ବଂସାଗାମ୍ ଡକୋତେନେ । ସବିୟ ଡିନା' ଇସ୍କୁଲୁ ଇୟ୍‌ତେ ବାରନ୍ ବଂସା ୟଁନା ୟଁଙ୍ଗତେନ୍ । ସୋଡ଼ାନ୍‌ମର୍ ବାରନ୍ ଗଡ଼ିତଂ ମର୍‌ଜି, ଆନି ଆଡତଂ ବଂସା ତୁବ୍‌ତଜି ।

ମଙ୍ଗଡ଼ା ମାନ୍ତ୍ରାମ୍ ବକ୍ତଉସ୍‌ସି । ଆନିନ୍‌ଅତନ୍‌ଜିନେ ବଂସଗାନା ଅ-ଉମାନେ । ନିର୍ମଳ ବଂସା ଅ-ଡକୋନେ । କତେ ଆସନ୍‌ଲେନେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଜି ବାସେତଜି । ବତଙ୍ଗର ଆନିନ୍ ଆଡ଼ଙ୍ ଅ-ସୁଲେ । ଆହ୍ନିନ୍

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜାକ୍‌ରିୟଁ ବୋବୋଲେ । ବୋବୋଜି ଆସନ ଛଟପଟ ଡେଲେ । ବୋବୋଜି ଲୋଂଙ୍‌ନ୍ ଆଡଲ୍ ବେନ୍ ଆମୁନ ଆଓ୍ୱା ଆନିଆଡଙ୍ ଡାକ୍‌ଡୋରାନ୍ ଆମ୍ଭା ଓରୋଙ୍‌ଲଜି । ଡାକ୍ତଡୋରା ରେଗମ୍ ତିୟାନ୍ ତିୟୁଲେ ମାଙ୍ଗଡାନ୍ ଆଡଙ୍ ବଂସା ତୁ ବେତେନ୍ ଆର୍‌ଜୟ ତନ୍‌ଜିନା । ବଂସାଗାମ୍ ଉମାନା ଡଲ୍‌ଗାମ୍ ସାର୍‌ନା । ବଂସାଗାମ୍‌ଡକୋ ଲେନନ୍‌ଣ୍ଡେ ଆରୋଗାୟ୍‌ମ ।

ଦୁଇଭାଇ

ସମ୍ବରା ଓ ମାଙ୍ଗଡ଼ା ଦୁହେଁ ଜାଆଁଳା ଭାଇ । ସମ୍ବରା ନିତିଦିନ ଦାନ୍ତଘଷେ । ସଫାସୁତୁରା ରହେ । ନିତି ସ୍କୁଲକୁ ଯାଏ ଓ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼େ । ଗୁରୁଜନ ଓ ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନେ ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ମାଙ୍ଗଡା କିନ୍ତୁ ଭାରି ଚଗଲା । ସେ ଦାନ୍ତ ଘଷେ ନାହିଁ । ଭଲଭାବେ ଗାଧାଏ ନାହିଁ । ସଫାସୁତୁରା ରହେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଲୋକେ ତାକୁ ଛି ଛାକର କରନ୍ତି । ଥରେ ତାକୁ ଜର ହେଲା । ଦାନ୍ତରୋଗ ଧରିଲା ସେ ଛଟପଟ ହେଲା । ଦାନ୍ତରୋଗ ଭଲ କରିବା ଲା!ଗି ବାପା ତାକୁ ନେଇ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ । ଡାକ୍ତର ଔଷଧ ଦେଇ ତାକୁ ଭଲ କଲେ । ଡାକ୍ତର ମାଙ୍ଗଡାକୁ କହିଲେ ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ଦାନ୍ତ ଘଷିବୁ, ଭଲ କରି ଗାଧୋଇବୁ । ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇବୁ । ସଫାସୁତୁରା ରହିଲେ ଆଉ ରୋଗରେ ପଡ଼ିବୁ ନାହିଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନ୍ଲେନ୍ ଗର୍ଜାଙ୍ଲେନ୍

ଗୁଣ୍ଡୁପୁରୁ ସଲୋନ୍ ଇୟଲେ ବେନ୍ଣ୍ଡେ ଗର୍ଜାଙ୍ଲେନ୍ ଗଲୋତେ । କନି ଆଗର୍ଜାଙ୍ଲୋଙ୍ ସରାଁଜି ସବିୟଁ ଡକୋଜି । ଗର୍ଜାଙ୍ଲେନ୍ ଆ-ମନ୍ରାଜି ଆମୁଡାନ୍ ଜା-କିୟଁ ବରୁନ୍, ଗାଡ଼ା, ୟେଲେ ସୟେଲେ କତେ ଲେଡକ୍ ସିତରିଁ କମ୍ବୁର, ରଗ, ସାଆ କରୋୟେ କୁନ୍ତେଣ୍ଡା ବୁରୁସାନ୍, ଜାତେନ୍ ଜି ତୁବ୍ଲେ । ମରେଙ୍ନା ଲେନ୍ଜି । ଆର୍ଜଙ୍ଘ ମୁୟଁନୁମ୍ ଗାଡ଼ା ଆୟେଲେନ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନେବ୍ଜି ପାଣ୍ଡାମଲେ । କ୍ଡତେ ଆସନ୍ ଗନୁର୍ ଆମଙ୍ ଏଙ୍ଗା ଅଗରେ । ବରାନ୍ ଆମଙ୍ ଏଙ୍ଗା ପନ୍ରାସେ, ଅ୍ୱପାସେୟେ । ଗାଡ଼ା ଜନ୍ରା-ଡିଜି, ବତି ସାକୋଡ଼ା ଉରୁଙ୍ଜାଙ୍ ଘଡ଼ିଗଡ଼ୋ ବର୍ଡବ୍, ଗନାୟଜି ଓ୍ୱାବ୍ଜି, ବାରନ୍ ବେନ୍ଜାତି ଅୟାଁଙ୍ବ୍ଜି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଡିଆନ୍ଡିନା ଉତ୍ତାରୁ ସର୍କାର ଆମନ୍ରାଜି ତେତେ ଇୟଲଜି, ବାରନ୍ ଗରଜାଙ୍ ମର୍ଜି ତମେ ଉନ୍ନତି ଆବେର୍ ନାଜି ୟଁଙ୍ଲେଜି । ତା ଙ୍କା ତିୟଲ୍ଜି ବରୁଲୋଙ୍ ଆନେବନ୍ଜି - ଗୁଲଜି । ଆମଙ୍ ୟେଁ - ଙା ଗାଡ଼ା ମେଙେତେ । ଜଡ଼ାଡବାନ୍ ଡବଲେ ସରବାନ୍ଡାଆ ଘାଙ୍ତଜି ବାରନ୍ ଡଲ୍ଗାମ୍ ପନ୍ରାସେ ଅପାସେତଜି ।

ଆମ ଗାଆଁ

ଗୁଣୁପୁର ଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଆମ ଗାଆଁ । ଏହି ଗାଆଁରେ ବେଶୀ ଭାଗ ଲୋକ ସଉରା । ଆମ ଗାଆଁ ଲୋକେ ଆଗରୁ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ କାଟି ପୋଡ଼ି ସେଥିରେ ମାଣ୍ଡିଆ, ବାଜରା, କାନ୍ଦୁଲ, କୁଶୁଲା, କାଙ୍ଗୁ ଫସଲ କରି ପେଟ ପୋଷୁଥିଲେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜଙ୍ଗଲ କଟା ହେବାରୁ ଗଛ ସବୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ଫଳରେ ଆଗଭଳି ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ । ଭଲ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଅମଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଲୋକେ ଅସୁବିଧା ଭୋଗିଲେ । କେତେ ଦିନ ପରେ ସରକାରୀ ଲୋକ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ କାମ ଶିଖାଇଲେ । ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲେ । ଏବେ ସେଠାରେ ନାଳକୁ ଅଟକାଇ ଏକ ବନ୍ଧ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଜମିରେ ପାଣିମାଡ଼ି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗଛ ଲଗା ହେଲାଣି । ଆଗ ଭଳି ଜଙ୍ଗଲ ବଢ଼ିଲାଣି । ବର୍ଷା ଭଲ ହେଉଛି । ଭଲ ଫସଲ ଅମଳ ହେଉଛି । ଲୋକେ ବଣ ଜଂଗଲ ସୁରକ୍ଷାର ଉପକାର ଜାଣିଲେଣି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

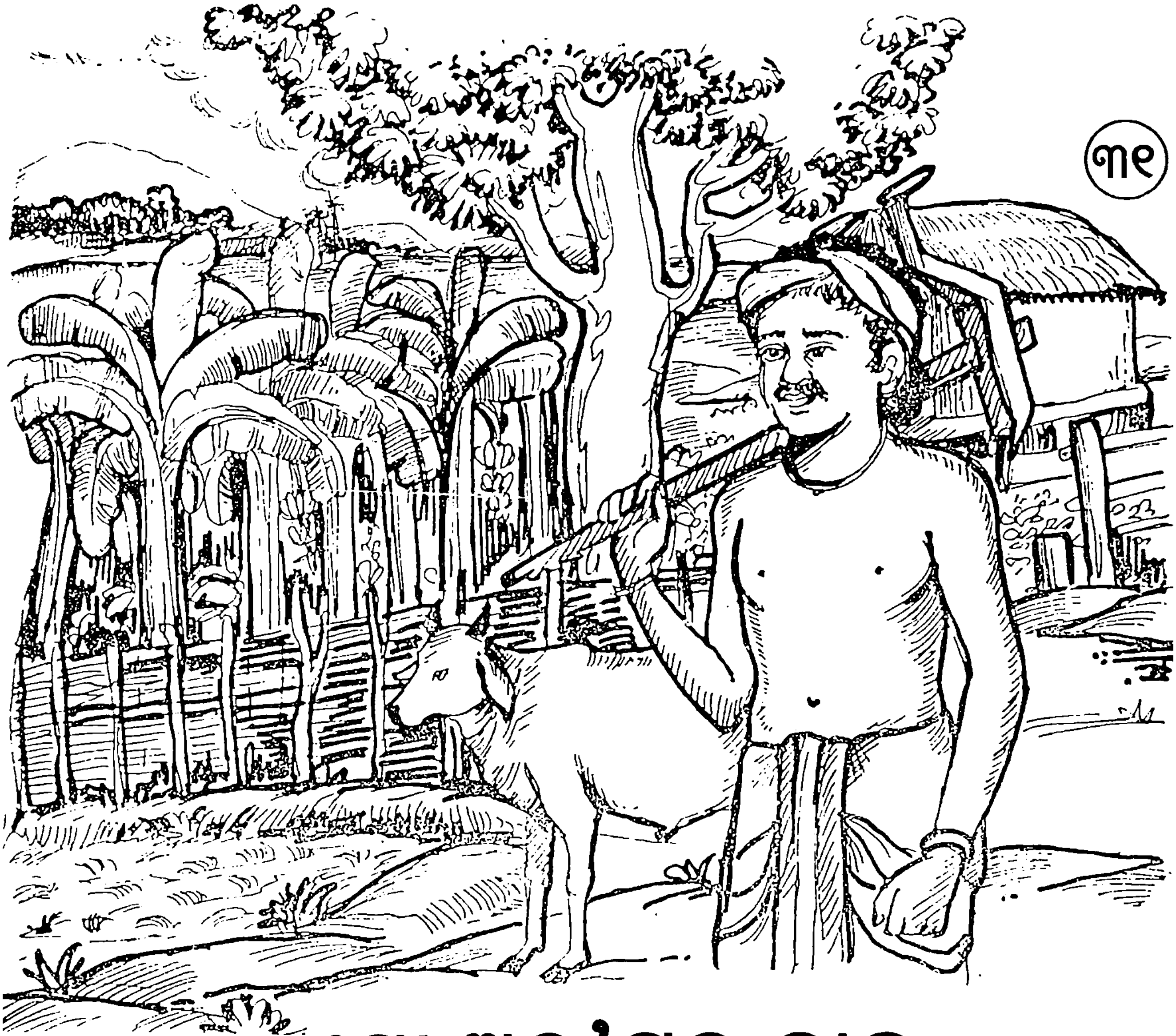

ବଂସା ଅର'ମର୍ ଡାଲୁ

ବଂଶାଡାରା (ବଂଶଧାରା) ଅଲମନେଙ୍ ଆବନ୍ୟ ଗର୍ଜାଙ୍ ଲିମାତାଜର । କତେ ଆଗର ଜାଙ୍ ଲେଙେ ବାମ୍ନ୍ଧଡ଼ା ବାରନ୍ ପନ୍ଦରା ମର୍ଜି ଡକୋଜି । ଆନିନ୍ଜି, ସବିନ୍ୟଁ ଆରକମ୍ ଓ୍ୱାବ୍ ଗନୁଜି ଆମେତଜି । ଅଲମନେଙ୍ ଡାଲୁ ଆଲବ୍ ଡ'କୋ । ବାମ୍ନ୍ଧଡ଼ା ପନ୍ଦରାନ୍ଜି ଓ୍ୱାବ୍ ଗନୁଜି ଗିଜାନ୍ ଗିନ୍ୟଲେ ଆନିନ୍ ବାରନ୍ ତୁବେତେଁ । ଅନ୍ଣ୍ଡାରାନ୍ୟ, ଭେଣ୍ଡିଆତୁଙ୍, ଟମାଟ, ବସଣ୍ଡା, ମରିଚ୍ା ଜହ୍ନି ରକମ ରକମ ଓ୍ୱାବ୍ଜି ଅମେୟେତେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆଙ୍ଗାଲୋଙ୍ଗନ୍ କୁନ୍ତେନ୍ ପୟଡ଼ି ଅମ୍ବୁର୍ତ, ଜାକିୟଁ ଗୁୟେଁତେନ୍ । ଗ୍ରାମ୍ସେବକ ଆମୁମ୍ବା ଇୟାନ ଇୟଲେ, ଏତେନ୍ ଏତେନ୍ ଆସାର୍ନଜି ତିୟତବେ ଅଆଲେତନ୍ ଡଲ୍ଡୁଲୁ । ଆକ୍ୱମଲ୍ଜି ଗୁୟେତେନ୍, ବାରନ୍ ଜବର ଜବର ଗୁନୁଆବ୍ଜି, ସୟଁତା ପାଙ୍ଲେ ତେମେତେନ୍ । ଜବର ତଙ୍କା ୟାଙ୍ଗେଁତେନ୍ ବା'ରନ୍ ବେଙ୍କୁ-ଲୋଙ୍ଗନ୍ ଡକୋୟେତେଁ ଗନୁ ଆବ୍ଜି ଗୁଲବେନ୍ଣ୍ଡେ ଲାବାତାୟ । ଡାଲୁ ଆବୟ ବଂସା ଅର୍ମରାମଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଁ ଆତୁବ୍ବା

ଆଦର୍ଶଚାଷୀ ଡାଲୁ

ବଂଶଧାରା ନଈ କୂଳରେ ସେଇ ଗୋଟିଏ ଗାଆଁ । ତା ନାଁ ଲିମାପଦର । ସେଇ ଗାଆଁରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ ପନ୍ଦରା । ମାଳୀ ମାନେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପନି ପରିବା ଚାଷ କରନ୍ତି । ନଈକୂଳରେ ଡାଲୁର ଏକ ଏକର ଜମି ଅଛି । ମାଳୀ ମାନଙ୍କ ପନିପରିବା ଚାଷ ଦେଖି ସେ ପନିପରିବା ଚାଷ କଲା । ଏକା ଜାତିର ପରିବା ନୁହେଁ । ନାନାଜାତିର ପନିପରିବା । ବାଇଗଣ, ଭେଣ୍ଡି, ବୋଇତାଳୁ, ଟମାଟୋ, ଜହ୍ନି, ମରିଚ, ସବୁ ଚାଷ କଲା । ଜମି ଚାରିପାଖ କଦଳୀଗଛ ଲଗାଇଲା । ସେ ଗ୍ରାମସେବକଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ସାର ଜମିରେ ଦେବା ଶିଖିଲା । ଭଲ ବିହନ ନେଇ ଚାଷକଲା । ବହୁ ପରିମାଣରେ ପନିପରିବା ଅମଳ କରି ବଜାରରେ ବିକିଲା । ତାର୍ ବେଶ୍ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହେଲା । ସେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ରେ ଜମାରଖି ସୁଧ ପାଇଲା । ଡାଲୁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଚାଷୀ । ପରିବା ଚାଷକଲେ ଲାଭ ହୁଏ । ଆସ, ଆମେ ମଧ୍ୟ ଡାଲୁ ଭଳିଆ ଚାଷ କରିବା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର

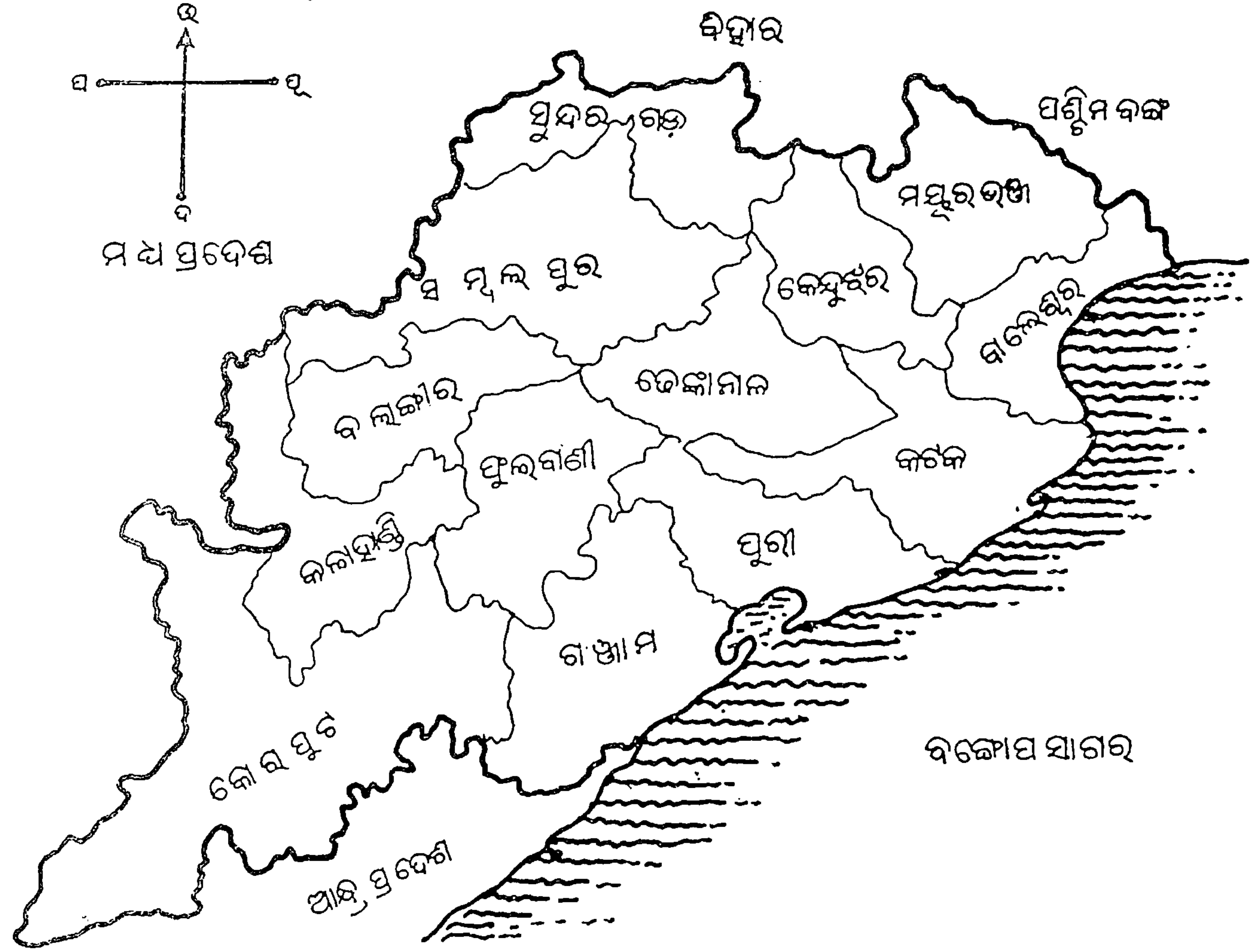

Digitized by PPRACHIN, SOA